

MUZEJSKI VJESNIK 8

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja grada Koprivnice
Odgovorni urednik: Franjo Horvatić
Urednik, lektura i korektura: Zorko Marković
Tehnički urednik: Marijan Špoljar

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

NAKLADNIK

Centar za kulturu Koprivnica, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1985.

SADRŽAJ

MUZEJSKA PREZENTACIJA	1
Franjo Horvatić – Problemi muzejske prezentacije	3
Darko Sačić – O muzejskoj prezentaciji	4
Marina Šimek – Mogućnost prezentacije budućeg stalnog postava arheološkog odjela	5
Marijan Špoljar – Izazovi prezentacije	9
MUZEOLŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA	12
Jasna Tomičić – Jubilej Gradskog muzeja Varaždin	13
Goran Jakovljević – O osnivanju Gradskog muzeja u Bjelovaru	16
Vladimir Kalšan – 30 godina Muzeja Međimurja – Čakovec	18
Rastko Pražić – 25 godina rada Muzeja Moslavine u Kutini	20
Marina Šimek – Metode vođenja dijateke arheološkog odjela GMV	23
ARHEOLOGIJA	25
Željko Tomičić – Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja prostora Međimurja u razdoblju od 1972. do 1982. godine (II)	26
Mladen Medar – Arheološko-antropološki nalaz iz okolice Bjelovara	37
Zorko Marković – Nekoliko nalaza iz Vinče u Muzeju grada Koprivnice	38
Božidar Gerić – Probno iskapanje lasinjskog naselja na lokalitetu »Dolina« kod Ždralova	41
Zoran Homen – Prilog proučavanju lasinjskih keramičkih bočica	44
Mladen Medar – Bilješka o nalazu lasinjske kulture u Bjelovaru	47
Zorko Marković – Još o nalazima s Raićevog brega kod Srdinca	49
Josip Vidović – Goričan 1984. (preliminarni izvještaj)	53
Josip Vidović – Sondažno istraživanje skupine tumula kod Donjeg Mihaljevca u Međimurju 1984. godine (preliminarni izvještaj)	55
Željko Tomičić – Skupni nalaz ranosrednjovjekovnog novca 12. i 13. st. iz Čakovca	57
Željko Tomičić – Ranosrednjovjekovno groblje na redove u Juraju u Trnju	59
Željko Tomičić – Gradišće kod Nedelišća – rezultati pokusnih istraživanja	61
Željko Tomičić – Rezultati pokusnih arheoloških istraživanja kraj Dvorišća u Međimurju	63
UMJETNOST	65
Tomislav Đurić – Pavlinski ljetnikovac na Veternici	66
Dragutin Feletar – Inovacije jednog »Prstena«	69
Marijan Špoljar – Tri mlada koprivnička umjetnika	70
ETNOLOGIJA	75
Libuše Kašpar – Etnološka bibliografija novinskih članaka (II)	76

VIJESTI	80
Stjepan Hajduk – Zaštitni radovi na »Fantekovoj hiži«	81
Ljubica Ramušćak – Seminar o folklornom plesu u Međimurju	83
Zorko Marković – Aktivnost Povijesnog društva Koprivnica u 1984. godini	83
Dragutin Feletar – »Podravski zbornik« kao primjer	85
Dragutin Feletar – Monografija koja obavezuje	86
AKCIJE	88

PAVLINSKI LJETNIKOVAC NA VETERNICI

Malo je poznato da u Hrvatskom zagorju još uvijek stoji dobro sačuvan stari pavlinski ljetnikovac zvan Veternica, jer se nalazi u blizini tog poznatog prijevoja što dijeli lepoglavski kraj od Radoboja i područja Krapine.

Zgrada s kapelicom B. D. Marije, kao i nešto zemlje u blizini, sada su vlasništvo Čazmanskog kaptola iz Varaždina. Dobro su održavani i nalaze se u funkciji, tako da je ovaj mali barokni kompleks ostao sačuvan i za buduće generacije. Iako nije stalno nastanjen, njegov stambeni prostor povremeno koriste članovi Kaptola ili njihovi gosti u ljetno vrijeme, posebno kada se obavljaju poljoprivredni radovi ili poslovi u vinogradu.

Veternička pavlinska ljetna rezidencija spominje se 1507. godine kada cijelo ovo imanje poklanja pavlinskom redu u Lepoglavi žena Ivana Korvina – Beatrica. Već u to vrijeme postojala je ovdje kurija na čijem mjestu je podignuta sadašnja zgrada 1641. godine zaslugom Martina Borkovića, vikara, a kasnije zagrebačkog biskupa. Podatak o toj gradnji i kasnijoj obnovi nalazi se nad zazidanim sjevernim ulazom i tekst je vrlo teško čitljiv. On glasi:

DEO OPT.
16 MAX ET 41
B. MR. E. V.
DICA
TVM

Ovaj tekst nalazi se na četvrtasoj ploči u samom vrhu luka, a napis na luku s lijeve i desne strane govori o obnovi 1806. godine: REN. FEC. AN. RE. – SA MDCCCVI E. K. Iznad ovih vratiju je još dosta dobro sačuvana freska B. D. Marije s djetetom, kojoj s desne strane kleči redovnik. Ovo djelo pripisuje se velikom pavlinskom – baroknom hrvatskom slikaru Ivanu Rangeru.

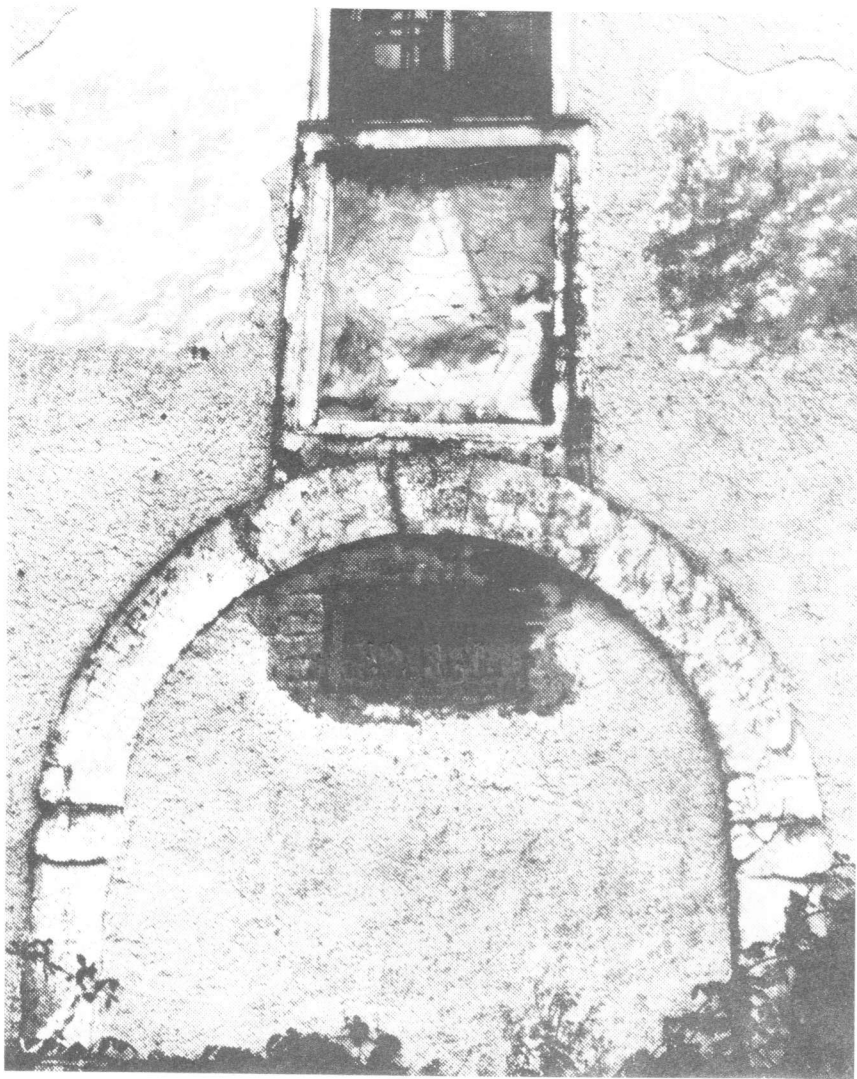
Nakon ukidanja pavlinskog reda Veternica dolazi, odlukom Franje I, u vlasništvo Čazmanskog kaptola 1808. godine, što potvrđuje napis na njegovoj slici koja se nalazi u lektorovoj sobi.

Veterničko-pavlinski kompleks bio je u XVII. i XVIII. stoljeću arhitektonski zatvoren. Pored jednokatne zgrade u »ključu« nastavljala se kapelica, a ulaz u dvorište zatvarao je visoki zid (prema jugu) s tornjićem, pa je to sve djelovalo kao jedna kompaktna (i utvrđena) cjelina. Sada je s južne strane prilaz zgradi i crkvi slobodan. Nema više zida s koji je vjerojatno uklonjen prilikom obnove početkom prošlog stoljeća.

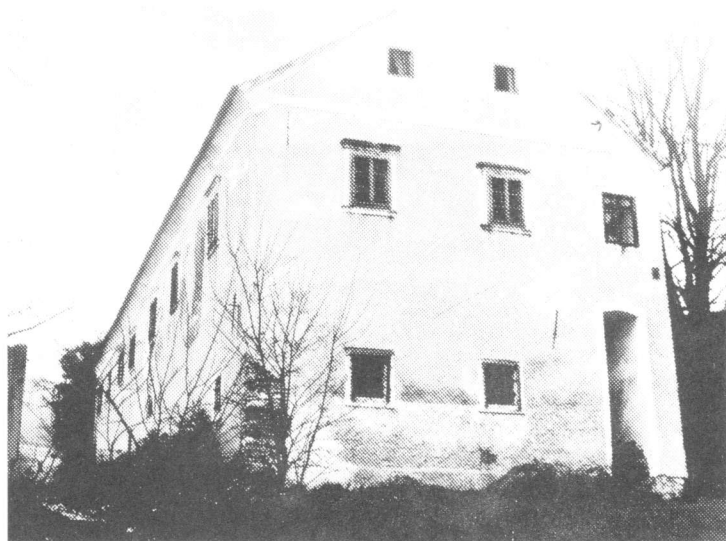
Kapelica B. D. Marije građena je u baroknom stilu, a njen prvobitni izgled izmijenjen je jedino uklanjanjem malog atrija koji se nalazio na pročelju zdanja. U njoj je jednostavni kasnobarokni inventar. Oltar datira iz 1755. godine.

Posljednjih godina vlasnik Veternice – Čazmanski kaptol obavio je nekoliko značajnih radova vitalnih za daljnje postojanje ovog simpatičnog i jedinstvenog baroknog kompleksa u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Obnovljen je dio krovšta na kapelici i prošireni su električni vodovi. U skladu s mogućnostima, kažu članovi Kaptola, postaviti će se s onim poslovima koji su nužni za opstojanje ovog spomenika kulture.

Šteta da se još uvijek ne koristi postojanje ovih građevina, barem što se tiče turističkog obilaska, kako bi se s njim upoznala šira kulturna (turistička) javnost. Mogućnost prilaza pavlinskom ljetnikovcu postoji, jer se nalazi u blizini asfaltne ceste i živopisnih zagorskih mjesta kao što su Krapina, Radoboj, Golubovec i Lobar.

Veternica – sjeverni zazidani ulaz s freskom Ivana Rangera. Na luku je ispisan tekst o gradnji i obnovi (Foto: T. Đurić)

Veternica – pogled na glavni dio barokne kurije (Foto: T. Đurić)

Veternica – Pavlinski ljetnikovac s dvorišne strane (Foto: T. Đurić)